

TARTALOM

- **Kislábnym tippek**
 - *Tavaszi kislábnymos tippek: Kert mindenhol, Kalandötletek monitorbámulóknak, ...*
- **EnergiaKözösségek hírek**
 - *Gyümölcsfák ültetésével semlegesítjük képzéseink karbon-lábnymát*
 - *Az áram-megtakarítási kihívás: résztvevőinek tapasztalatai*
- **Kislábnym hírek**
 - *Egy indián asszony kapta a legrangosabb környezetvédelmi kitüntetést*
 - *Aki megálljt parancsolt a sivatag terjedésének*
- **Munkahelyi energiaközösségek**
 - *Energiamegtakarítási tippek irodáknak*
- **Igazságosság ökológiai korlátok közt**
 - *Mitől zöld egy mobiltelefon?*

Ha tetszik a Kislábnym hírlevél és a Kislábnym közösségi oldal, kérjük, ajánlja fel **személyi jövedelemadója 1%-át** a GreenDependent Egyesület számára!

Adószámunk: 18709845-1-13

Változik a világ... jövő a jelenben?

Februári számunkat képekkel indítottuk: például, milyen volt egy játszótér a 60-as években, és milyen most? Hogyan készültünk akkor futni, és hogyan készülünk most?

Most folytatjuk a változó világról való gondolkodást, egy kicsit másképp: milyen jeleit látjuk magunk körül a változó világnak? Mit látunk, ami bár még nem széles körben megszokott, egyre több helyen bukkan fel és talán a közeli vagy távoli jövőben általánossá válik.

Milánóból hoztunk ehhez képeket, ahol a GreenDependent munkatársai jártak - és szintén a változás nevében az európai kutatás jövőjéről gondolkodtak és fogalmaztak meg kutatási irányokat szakértőkkel és állampolgárokkal közösen. Ez is vajon a jövő része lesz, hogy jobban bevonunk minden érintettet a jövő tervezésébe és formálásába?

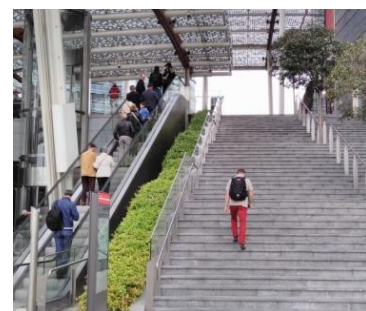
Lehet, hogy a jövőben még kevesebb városlakó lesz autótulajdonos, és ilyesmi kis autókat, köztük elektromosakat, oszt meg másokkal - a közösségi közlekedést kiegészítve?

Házainkat úgy alakítjuk ki, hogy a növényeknek is jusson hely? Milánóban két ilyen toronyházban kb. 1 hektár zöldfelület van... Persze, szétszórtnan, tehát nem jelent ugyanolyan élőhelyet és rendszert, mint 1 hektár erdő...

Elterjednek a "lassú" éttermek? Olyanok, ahol helyben készített, friss, szezonális, helyi finomságokat ehetünk, amelyeket helyi receptekre alapozva állítanak össze?

És a városban, az utcán, a mozgólépcsők veszik át a lépcsők szerepét, ha egy kicsit felfelé kell mennünk?

A szerkesztő: Vadovics Edina

Tavaszi kislábnymos tippek

A tavasz beköszöntével mindenkit csábít a kellemes idő a jó levegőre kertészkedni, kirándulni, kikapcsolódni. Emellett a természet megújulásával együtt sokan tavasszal otthonuk megújításán is munkálkodnak, selejteznek, tisztítanak, egyszerűsítenek. Ennek megfelelően most egy kisebb tipp válogatással készültünk ezen témákat felölelve, amiből mindenki a saját szüksége, érdeklődése, igénye szerint válogathat.

Kert mindenhol

Kicsi a kertünk? Túl sok a burkolt felület? Bárhol teremthetünk mini kertet, vagy kiegészíthetjük a meglévő területet az alábbi – városi környezetben is egyre népszerűbb – megoldásokkal.

- A függőleges, talaj nélküli, tápoldatot igénylő **ablakfarmon** (*window-farm*) a növények oszlopokban, egymás alá felfüggesztve nőnek, minden növénynek saját „fészke” van és felülről, csepegtetős rendszerben kapja a vizet, tápanyagokat. Újrahasznosításnak sem utolsó, ha az ablakkeretet PET palackokból építjük meg! A nagyobb világos ablakok teljes felületét kihasználva jelentős mennyiségű zöldséget tudunk természetesen, meglehetősen alacsony energiárfordítással.

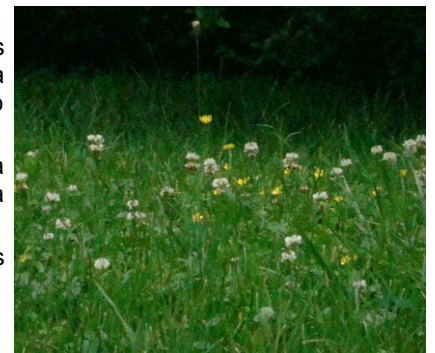
További ötletek és részletek [tematikus tipp-gyűjteményünkben](#) olvashatók.

Felelős gyepművelés

A Felelős Tudósok Szervezete (*Union of Concerned Scientists*) szerint a következőket tehetjük annak érdekében, hogy kertünk füvesített része ne növelje, sőt, csökkentse globális klímaváltozáshoz való hozzájárulásunkat:

1. **Minimalizáljuk a fű locsolását:** az eddigi kutatások azt bizonyítják, hogy több locsolás hatására nő a gyep dinitrogén-oxid (N_2O , egy üvegházhatású gáz) kibocsátása. Ezen kívül a víz kijuttatása is általában energiaigényes. Ha locsolnunk kell, tegyük a nap leghűvösebb időszakában, este vagy kora reggel.
2. **Ne műtrágyázzuk a fűvet,** helyette, ha fűnyírót használunk, hagyjuk az apróra vágott fűvet a gyepeken: a fűmaradványok akár 59%-kal is növelhetik a megkötött szén mennyiségét (ha kaszálunk, használjuk a levágott fűvet takarásra, mulcsozásra).
3. **Ne vágjuk túl rövidre a fűvet!** Ha fűnyírót használunk, állítsuk be úgy, hogy 7-8 cm magas maradjon a fű: így erősebb, hosszabb lesz a gyökere is, és kevesebb vizet igényel majd.
4. **Válasszunk helyi fűfajtákat,** lehetőleg olyanokat, amelyek jól tűrik a szárazságot.

További részletek és tennivalók [tematikus tipp-gyűjteményünkben](#) olvashatók.

Kalandötletek monitorbámulónak

Senki nem szeretné drákói szigorral eltiltani gyermekeit a TV-től és a számítógéptől. De ha elég szabadtéri tevékenységbe vonjuk be őket, ha elég erdőt, folyót és barlangot járunk be velük, nem is lesz szükség a tiltásra - sokkal kevésbé fogja érdekelni őket a képernyő. A brit Tim és Kerry Meek tapasztalatból tudják, hogy a dolog működik: két gyermekükkel kipróbálták, mi történik, ha a tévézést erdőjárásra cserélik.

A szülők nem akarták, hogy a lányok gyerekkora a rajzfilmekről szóljon és végleg a TV elé ragadjanak, ezért mesénzés helyett a tízéves Amyt és a nyolcéves Ellát 100 szabadtéri kihívás elé állították. A pár – akik saját bevallásuk szerint nem túl kalandvágyók – szintén részt vett a kihívások teljesítésében.

A 100 szabadtéri kihívás és további részletek [tematikus tipp-gyűjteményünkben](#) olvashatók.

Egyszerűsítsük életünket

Sokan küzdünk rengeteg cuccunkkal: úgy érezzük, bárhogyan igyekezünk, nem sikerül, hogy kevés dolgunk legyen otthon. Ezért újabb és újabb tároló rendszereket alakítunk ki, újabb és újabb dobozokat, szatyrokat cipelünk az adomány boltokba, ruhagyűjtési pontokra és szelektív hulladékgyűjtő szigetekre. Az igazság az, hogy dolgaink rabjai vagyunk: állandóan rendezgetjük, takarítjuk, javítgatjuk őket, és van ami után a részleteket is fizetjük - miközben sokszor épp abban a hitben szereztük be őket, hogy majd megkönnyítik életünket... De nem így van: minél több cuccunk van, annál több hely, idő, pénz és energia szükséges elhelyezésükhöz és rendben tartásukhoz.

További részletek és tennivalók [tematikus tipp-gyűjteményünkben](#) olvashatók.

E.ON EnergiaKözösségek
VERSENYBEN A KISEBB ENERGIAFOGYASZTÁSERT

EnergiaKözösségek hírek

SPÓROLUNK
@KILOWATTAL

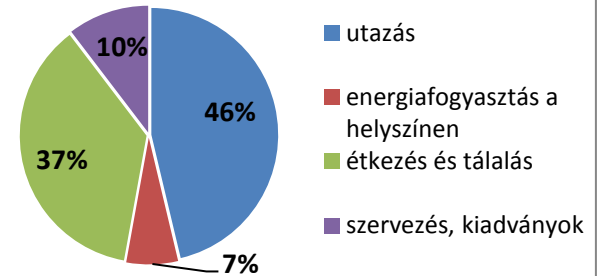
MUNKAHELYI ENERGIAKÖZÖSSÉGEK

Semlegesítjük a Spórolunk@kiloWattal képzések karbon-kibocsátását

Most, miután lezajlott az összes Spórolunk@kiloWattal képzés, összeszámoltuk, hogy a képzések által milyen karbon-lábnyomot ejtettünk. A GreenDependentnél ugyanis régi gyakorlat, hogy semlegesítjük rendezvényeink karbon-lábnyomát.

A program alatt áramot használunk, általában kisebb-nagyobb mennyiségű enni- és innivalót fogyasztunk, a résztvevők pedig az esetek túlnyomó többségében valamilyen gépjárművel érkeznek és távoznak a rendezvényről. Az utazások, az ehhez finomságok megtermelése, az enni- és innivalók elkészítése és szállítása stb. mind karbon- avagy szén-dioxid-kibocsátással jár. Az alkalomra nyilván készülünk is különböző kiadványokkal, esetleg kérdőívvel, de legalábbis néhány oldal nyomtatott anyaggal (pl. jelenléti ív), illetve szervezőként dolgoztunk is előzetesen – a számítógép előtt ülve –, hogy felkészülten érkezzünk. A számítógép és nyomtató pedig ugyebár áramot fogyaszt, mint ahogy a papír gyártása is. Ha mindezt az áramot nem megújuló energiaforrásokból nyerjük, akkor ezeknek szintén szén-dioxidban kifejezhető ára van.

Spórolunk@kiloWattal képzések karbon-lábnyoma: 591 kg CO₂

Mindezeket számbavéve határozzuk tehát meg karbon-lábnyomunk az Energiaklub rendezvény karbon-kalkulátora segítségével. A tíz Spórolunk@kiloWattal képzés alatt mintegy 591 kilogramnyi szén-dioxid kibocsátásának megfelelő karbon-lábnyomot okoztunk, aminek leghangsúlyosabb hányadéért az utazás volt a felelős. Fontos, hogy a kibocsátást nem csak kiszámoljuk, hanem óshonos gyümölcsfa csemeték ültetésével ellensúlyozzuk is! A csemeték számát ráadásul úgy határozzuk meg, hogy azok már életük kezdeti 1-2 évében semlegesítsék a kibocsátást, azaz ez időszak alatt annyi szén-dioxidot megkötnék, amennyit mi előzetesen kibocsátottunk. Jelen esetben így összesen kerek 30 fára lesz szükség a képzések semlegesítéséhez, amihez még hozzájön további 34 fa, ami a Spórolunk@kiloWattal Nyitórendezvény karbon-lábnyomának ellensúlyozásához szükséges. A facsemetéket a pórszombati Tündérkertből hoztuk, és a versenyzők között szét fogjuk osztani egy játékos megmérettetés keretében.

További információk a projektről: www.sporolunk.org

A projekt az Európai Unió Horizont 2020 Keretprogramja támogatásával jött létre

További információk semlegesítésről és zöld rendezvényekről: <http://intezet.greendependent.org/hu/node/168#rendezyv%C3%A9nyek>

Kreatív történetírási lehetőség az E.ON EnergiaKözösségekben!

Április 13-án kiírtuk a 3. és egyben utolsó kreatív versenyfeladatot az E.ON EnergiaKözösségek idei évadában. A feladat ismét két részből áll. Egyfelől felkértük a versenyben szereplő összes közösséget, hogy az első feladat során kitöltött **háztartási energia-felmérésben tett energiamegtakarítási vállalásaira reflektáljanak** egy interneten kitölthető kérdőív formájában. A kérdőív célja, hogy elgondolkoztassa a résztvevőket, a közösségek tagjait, valamint visszajelzést nyújtson a vállalások tanulságairól, sikereiről avagy kudarcairól a szervezők számára, akik ezt az információt a program értékelése, fejlesztése során tudják hasznosítani.

A feladat másik részében egy **klímabarát, energiatakarékos életmódot népszerűsítő**

mesét, történetet vagy élménybeszámolót kell írni, megjelölve, hogy kik számára szól. A feladat célja a meglévő energiatakarékos és klímabarát életmód terjesztése és mások érdeklődésének felkeltése. Így olyan anyagokat várunk, amelyek a klímaváltozással és a háztartások energiafogyasztásának csökkentésével kapcsolatosak, azaz mit tehetünk a klímavédelem és a széndioxid-kibocsátás csökkentése érdekében, illetve miként tudunk nagyobb beruházás nélkül otthon is energiát megtakarítani.

Mindenféle ötletet szívesen látunk! **A feladat nyitott, így minden kedves olvasónkat biztatjuk**, ossza meg velünk saját ösztönző, buzdító meséjét, történetét 2-4 A4-es lap terjedelemben! © A megoldásokat május 8-ig az info@energiakozossegek.hu e-mail címre várjuk!

Családi összefogása megtakarításért
Tóth Gabriella rajza
(Tegyé! a KÖRNYE-zetedérr! csapat tagja)

Az árammegtakarítási kihívás: ötletek és tapasztalatok a résztvevőktől

- 🔴 „Egyszer elküldtük az apukát pecázni is, így sok lehetősége nem volt használni az áramot.”
- 🟢 „Árammentes estén korábban feküdtünk le, és így ha kialszom magam, nem kell kávé sem főznom.”
- 🔴 „A nappaliban a csillárból kicsavartunk 3 égőt.”
- 🟠 „Rájöttem, hogy a kisebb gyerekeim nem tudnak mosogatni. Ezentúl lesznek mosogató napok, időszakok, hogy megtanulják.”
- 🟢 „Azt kell mondjam, ez a verseny épp lelassítani tanított meg minket, és erre mindig nagy szükségünk van.”
- 🔴 A kihívás megoldásáról élménybeszámoló még a LÚK (Lelkes Újpestiek Köre) energiaközösség tollából olvasható.

Egy indián asszony kapta a legrangosabb környezetvédelmi kitüntetést

Idén is kiosztották a Goldman Környezetvédelmi díjat a világ 6 különböző régiójában. Ezzel az elismeréssel minden évben olyan alulról jövő környezetvédelmi kezdeményezőket, aktivistákat tüntetnek ki, akik a legsürgetőbb környezetvédelmi problémákkal foglalkoznak, arra motiválva ezzel a helyi közösségeket, hogy részt vegyenek a természetvédelmi tevékenységekben és álljanak ki jogaikért.

Közép- és Dél-Amerikában Máxima Acuña, egy perui indián asszony kapta az elismerést, akit sem a fenyegetések sem pedig az ellene elkövetett erőszakos cselekmények nem tántoríthattak el földje és egyben otthona védelmétől. A területet egy kolumbiai és perui bányatársaság kívánta megszerezni, arany- és rézbányászat céljából. Máxima kitartásának köszönhetően meghiúsult a projekt, mely során a bányászat mellett négy közeli tó vizét tervezték elvezetni, illetve az egyik medrét hulladékártó gödörként használták volna, ezzel öt vízgyűjtő terület forrásait és a Cajamarca láp biológiailag gazdag, magaslati ökoszisztémáját fenyegetve.

Forrás: <http://greenfo.hu/hirek/2016/04/20/maxima-acua-kapta-a-zold-nobelt> és <http://www.goldmanprize.org/recipient/maxima-acuna/>

30 éve történt a csernobili atomerőmű robbanás

1986. április 26-án történt a világ eddigi legsúlyosabb nukleáris katasztrófája, amely alapjaiban rengette meg az emberek atomenergiába és tudományba vetett hitét. A robbanás következményeként Ukrajnában több mint 4,6 millió hektárnyi terület szennyeződött, köztük a világ legtermékenyebb mezőgazdasági területei is. Röviddel a robbanás után több ezer emberrel jelentkeztek az akut sugárzás tünetei: hányás, hajhullás és fájdalmas kiütések, illetve a gyermekek körében megháromszorozódtak a daganatos megbetegedések 1986 után. Az atomerőmű körül egy állandó 30 km-es „halálzóna” jött létre, ahol tilos emberi lakóhelyet létesíteni.

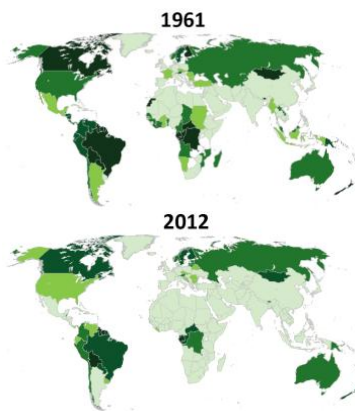

Nem csoda, hogy Csernobil sokak számára máig lezáratlan trauma. Az Energiaklub videójában, ismert magyar személyiségek mesélnek arról, miként élték meg, milyen következményekkel járt számukra a katasztrófa. Az atomerőművekről szóló társadalmi párbeszéd az európai terrorfenyegetettség növekedésével ismét egyre aktuálisabb. Ezt a párbeszédet igyekszik elősegíteni az egész magyar társadalomban az Energiaklub kisfilmje, amely az alábbi linken tekinthető meg.

Forrás: <http://greenfo.hu/hirek/2016/04/26/in-memoriam-csernobil-30-ev-sugarzas>

Óda az erdőkhöz

A fák egyrészt a biodiverzitás, avagy a biológiai sokféleség fenntartása szempontjából nélkülözhetetlenek, ezen túlmenően pedig az ökológiai értelemben vett egyik legfontosabb vagyont képezik: az emberiség öko-lábnymának mintegy 70 %-át teszi ki ugyanis az erdőből kivont nyersanyagok (pl. fa) valamint a szénmegkötés és -tárolás (mint az erdő által biztosított ökoszisztéma szolgáltatások egyike) iránti igény. Erdeink biokapacitása – azaz az a képessége, hogy ezeket a szükségleteinket kielégítse – azonban egyre csökken (*a képeken ezt az idővel halványodó zöld színek jelzik*). Még ha az egész Földet erdő is borítaná, a jelenlegi igények alapján akkor is nagyobb lenne a kereslet, mint a kínálat, ami jórészt köszönhető szén-dioxid-kibocsátásunk egyre növekvő mértékének. Egyrészt tehát csökkentenünk kell karbon-kibocsátásunkat, másrészt pedig növelnünk kell erdőterületeink nagyságát. Más szóval, ültessünk fákat...!

Forrás: http://www.footprintnetwork.org/en/index.php/GFN/blog/celebrating_trees_on_earth_day

Aki megálljt parancsolt a sivatag terjedésének

Yacuba Sawadogo egy afrikai gazdálkodó, aki az utóbbi 30 évet azzal töltötte, hogy a sivatagot keresztül-kasul bejárva újjáélesztette a talajmegtartás és az újraerdősítés hagyományos módszerét. Mindössze egy kis ásó kell hozzá, valamint az abba vetett hit, hogy egymagunk is nagy változások előidézői tudunk lenni. A lenyűgöző eredmények önmagukért beszélnek...

A '80-as években a szokásosnál is nagyobb szárazság sújtotta Afrika Száhel-övezetét, a csapadék mennyisége 80 %-kal visszaesett, nagy területek váltak a sivatag martalékává. A legtöbb helyi lakos elmenekült, de Yacuba maradt. Írni-olvasni nem tud, a modern technológia vívmányaihoz nem ért, egyetlen fegyvere a "zai" nevű ősi afrikai művelési módszer volt, amelynek lényege, hogy a magokat komposztal megtöltött kis lyukakba vetik. Az esős évszakban a lyukak vízzel telnek meg, és ezt a nedvességet a tápanyagtartalommal együtt sokáig képesek megtartani. Yacuba erőfeszítései nyomán a talaj minősége javult. Hamarosan a köles és a cirok mellett fák magvait is elvetette, aminek hatására a talaj vízmegtartó-képessége is javult, növekedett a talajvízszint.

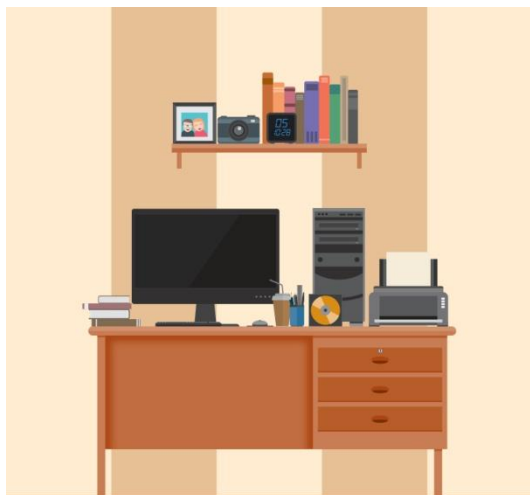

Történetét 2010-ben "Az ember, aki megállította a sivatagot" című dokumentumfilm dolgozta fel, amelynek bevételeit teljes egészében a helyi erdők helyreállítására és Yacuba egyszerű technikájának terjesztésére fordították. A "zai" módszert széles körben tanítják és használják most már az övezetben, hozzájárulva a helyiek biztosabb élelemellátásához, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz.

Forrás: <http://brightside.me/wonder-people/the-man-who-stopped-the-desert-130905/>

Energiamegtakarítási tippek irodai munkához

A Spórolunk@kiloWattal verseny kapcsán egy éven keresztül kéthetente új tippeket küldünk a benevezett irodaépületeknek arra vonatkozóan, hogy az ott dolgozók hogyan tudnak minél több energiát megspórolni mindennapi munkájuk során. Az eddig elküldött tippekből válogattunk most egy csokorral olyanokat, amiket az otthoni munkavégzés során is érdemes megfogadni.

Forrás: http://www.freepik.com/free-vector/home-workplace_797651.htm

Számítógépek használata

Munka végeztével kapcsoljuk ki és áramtalanítsuk a számítógépünket. Mielőtt kilépünk az irodai helyiségből, győződjünk meg róla, hogy minden hardvert – beleértve a perifériás eszközöket is pl. monitor, hangszóró, nyomtató – kikapcsolunk.

Csökkentsük készenléti üzemmódból adódó energiafogyasztásunkat **kapcsolós vagy intelligens elosztó** segítségével, amely lehetővé teszi, hogy egyetlen gombnyomással több berendezést is áramtalanítsunk.

Kapcsoljuk ki asztali számítógépünk monitorját, ha több mint 15-20 percig nem fogjuk használni a számítógépet.

A képernyővédő használata nem energiatakarékos megoldás, helyette inkább kapcsoljuk ki a monitort, így rengeteg energiát spórolhatunk meg.

Vegyük vissza a fényerőből – a monitor fényerejének lejjebb vételével szintén spórolhatunk energiát. Ráadásul a szemünknek is jót teszünk vele, ha 50-70 % közötti értékre van állítva.

A számítógépet és a monitort is kapcsoljuk ki, ha előreláthatólag több mint 2 órán át nem fogjuk használni a számítógépet.

Amennyiben csak rövidebb ideig nem használjuk a számítógépet, akkor érdemes hibernált vagy alvó állapotba tenni. Mindkét állapotból aránylag gyorsan "újraéleszthető" a számítógép, ráadásul hibernált üzemmód alatt nem is fogyaszt energiát.

Kapcsoljuk ki azokat az eszközöket, amelyekre éppen nincs szükségünk – A laptopok különböző eszközökkel és alkalmazásokkal vannak felszerelve. A felhasználónak ezek nem mindig kellene, de ha nincsenek kikapcsolva, többlet energiát fogyasztanak. Például ha van beépített hálózati adapterünk és internet kábelünk, akkor valószínűleg nincs szükségünk wifi, Bluetooth vagy infravörös (IRDA) kapcsolatra.

Világítás

Használjunk **természetes fényt**, amikor csak lehetséges. A mesterséges fénynél kellemesebb, ráadásul ingyen van. Napközben a függönyöket és sötétítőket húzzuk el.

A karbantartás is fontos: **tisztítsuk az ablakokat** rendszeresen, hogy minél több fény jusson be a szobába, és kevesebb mesterséges fényt kelljen használni. A **világítótesteket és búrákat is rendszeresen** takarítsuk, ezáltal javítva hatékonyságukat.

Csak annyi mesterséges megvilágítást használjunk, amennyi szükséges. **Kapcsoljunk le** minden egyéb lámpát a folyosókon, lépcsőházakban, az üres tárgyalókban, mellékhelyiségekben és mellettünk lévő asztaloknál. Az üres irodákban se égjenek a lámpák feleslegesen.

Érdekes tények az iroda körül

- Az irodákban az összenergia-fogyasztás mintegy 15-30 százalékáért felelősek a világítási rendszerek.
- A koszos ablak akár 30%-kal is kevesebb fényt enged be.
- Az informatikai berendezések felelősek a világ kereskedelmi energiafogyasztásának 25 százalékáért.
- Egy laptop akár 60%-kal kevesebb energiát fogyaszt, mint egy asztali számítógép.
- Sokan azt gondolják, hogy a számítógép rendszeres kikapcsolása csökkenti annak élettartamát, valamint hogy több energiát igényel ki majd újra bekapcsolni a gépet, mint bekapcsolva hagyni. Valójában egyrészt a beindításhoz szükséges energia kisebb, mint az az energia, amit a hosszú ideig bekapcsolt számítógép felhasznál. Másrészt pedig minél kevesebbet van bekapcsolva egy asztali számítógép, annál hosszabb lesz az élettartama.

Forrás, további irodai energiamegtakarítási tippek: <https://sporulunk.org/letoltheto-anyagok/> (lásd 3. pont)

A projekt az Európai Unió Horizont 2020 Keretprogramja támogatásával jött létre

Igazságosság ökológiai korlátok közt

- hogy mindenkinek jusson, de maradjon is

Mitől zöld egy mobiltelefon? 1. rész

Attól, hogy tartós? Helyben gyártották? Kevés, esetleg újrahasznosított nyersanyagból készült? Vagy maximum attól, ha ráömlött a spenót?

Kétségkívül a legzöldebb telefon az, amit már sok-sok éve használunk, de még mindig bírja (és mi is kibírjuk a kisebb-nagyobb hibáit). Lehet, hogy nem okosabb még nálunk, és többször kellett már javíttatni, de a pénzünket legalább nem erőforrások kitermelésére, utaztatására és átalakítására költöttük, ráadásul elektronikus hulladék keletkezése mellett, hanem elsősorban a szerves munkabérére.

De ha a telefon már végképp kipurcant és a mi jólétünket tényleg drámaian és nélkülözhetetlen módon növelné egy új okostelefon, akkor melyet válasszunk?

Nézzük először a gyártást. A telefonhoz vagy 40 féle nyersanyag szükséges, és ezeket bizony nem helyben bányásszák. Ha nem szeretnénk, hogy a telefonunkat rezegtető tantált gyerekmunkával vagy kényszermunkával bányásszák, vagy az abból származó jövelmek helyi háborúskodást finanszírozzanak, akkor felelősségteljesen működő vállalatnál kell vásárolnunk, amely a teljes ellátói láncát ellenőrzi. Jelenleg ez egy európai vállalatnál még nem garantált, vagy legalábbis jogszabályilag nem kikényszerített, bár reméljük, ez hamarosan változni fog.

A gyártás során betartott környezeti szempontok szintén sokat nyomnak a latban, és a munkakörülmények és bérek sem másodlagosak, ha a fogyasztói tudatosságról van szó.

Ha már a telefon elkészült és használatra kész, akkor megint csak a legfőbb kérdés, hogy milyen sokáig tudjuk használni, azaz tartós-e és lehet-e javíttatni. A legtöbb gyártó önös érdekből ma ezt egyáltalán nem ösztönzi - erre való válaszként indult például az Ifixit közösség (www.ifixit.org), amely szerelési útmutatókat és alkatrészeket biztosít mindenféle elektromos eszköz házi javításához.

Persze ennél sokkal etikusabb és zöldebb megoldás, ha a telefont a gyártó eleve modulárisan tervezte. Ekkor az alkatrészeit szükség esetén cserélni lehet, gyártói szerviztámogatással, hozzáférhető útmutatókkal.

Végül a használat végén gondoskodni kell a telefonok további sorsáról. Ha egy telefon még használható, a legjobb megoldás további esélyt adni neki a használtcikk piacon, vagy rosszabbik esetben várhat rá az újrahasznosítás, megfelelő környezetvédelmi és biztonsági szabályok betartása mellett. Sajnos manapság az elektronikai hulladékok nagy része nem így végzi, hanem a fejlődő országokban, a munkások, vagy éppen a hulladéklerakókon gyűjtögeti helyiek egészségét veszélyeztető módon.

A Fairphone vállalat a jelenlegi legjobb példa, amely tudatosan törekszik a fenti környezeti és szociális szempontokat figyelembe venni a telefonjaik teljes életciklusa során. Számos kezdeményezésük célozza a környezeti és társadalmi felelősségvállalást, és azt is tudhatjuk, hogy a telefonért kifizetett pénz pontosan kinek a zsebébe vándorol.

A Fairphone egy holland társadalmi vállalkozás, amelynek célja, hogy az igazságosabb, méltányosabb elektronika kialakítása, fejlesztése érdekében építsen fel egy mozgalmat.

A GreenDependent Magyarországon az első Fairphone felhasználók közé tartozik, egyelőre egy telefon erejéig... Annak érdekében, hogy a Fairphone 2 telefon kutatása és tervezése befejeződjön, valamint a gyártás elindulhasson, több ezer további megrendelővel együtt részt vett a telefon közösségi finanszírozásában.

Forrás: www.fairphone.com

A fairphone egyik beállítható funkciója:

"172 perc nyugalmad volt.

A rekord nyugalmad 352 perc."

Ezt a rovatot a következő szervezetek és programok közreműködésével és támogatásával írjuk:

Hasznos információk, kapcsolat

Szerkeszti: Vadovics Edina

Közreműködött:

Antal Orsolya, Hajdú Klára, Péter Emőke, Szomor Szandra,
Vadovics Kristóf, Vásárhelyi Csenge

Design: Iconica Bt.

Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület

2100 Gödöllő, Éva u. 4.

Tel.: 06-28/412-855

E-mail: info@greendependent.org

Honlap: www.greendependent.org

A Kislábnyom Hírlevél korábbi számai a www.kislabnyom.hu oldalon megtalálhatók és onnan letölthetők.

A hírlevelet az info@kislabnyom.hu címen lehet lemondani.

A GreenDependent Egyesület a következő szakmai szerveződés tagja:

Resource Cap Coalition
(Európai Koalíció az Erőforrás Használat Csökkentéséért)

resourcecapcoalition

